

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési díj.

Videkekre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy órá helyben	1 "

Videkről egy hónapra előfizetést nem fogadunk el.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Belkirály-utca szeglet trencsini-vár 7. szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékesb czikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor vagy anna tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22). Haase
stein et Vogler
Wien
Wallfischgasse Nr. 10.

Nyitottári czikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazd. napilap
1874. második fél évi folyamára.

„KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy órá	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar kiküldése tekintetéből vidékről 1 hónapra előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetési pénzek, legczélserűbben postai utalvánnyal kiadó Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala.

Budapest, sept. 25-én.

(M. A.) A hadgyakorlatok, melyek a közelmúlt napok folytán Európaszerte, Franciaország délnyugoti szélétől Moszkváig békés, játszi fegyverszatagossá, vérontás nélkül megküzdött csaták zajával töltötték el a levegőt, sajátos ellenmondásban látszanak állani a mely nyugalomnak zavartalan csendjével, mely — eltekintve a szerencsétlen Spanyolország vérengző polgárháborujától — világreszünk államainak politikai életét urálja.

Mintha csak az „örök béke” megtestesülésének állomásán küszöbön, oly arcadi nyugalom takarja a politikai világ felszínét, mintha már földerült volna a nemzetek testvérsülésének hajnala, oly barátságosan érintkeznek egymással a külpolitika vezetői, oly „entente cordiale” uralkodik a diplomáciai viszonylatok terén.

És mégis eddig nem tapasztalt nagy erő-kifejtéssel gyakoroltatja mindenik állam haderejét. Az államfők — Mac-Mahontól kezdve egészen az orosz cárig — személyesen jelennek meg seregeiknek fegyvergyakorlatain, személyesen igyekeznek meggyőződést szerezni azoknak harczképességéről s személyesen mondanak ítéletet a tapasztalt előnyök vagy fogyatkozások fölött.

Vajjon csak a béke nagyobb biztosításáért történik e mindez, vajjon azon régi mondásnak találkoztunk-e itt igazolásával, mely szerint „si vis pacem, para bellum” — ha békét akarsz, készülj a háborúra?

Alig hisszük. Minden tiszteletünk mellett is az említett mondás iránt, úgy tetszik nekünk, mintha valami nyomasztó volna az európai államok e békés „csendélet”-ében, mint ha nem a hadi készülődések garantiroznák a békét, de ellenkezőleg a látszólagos nyugalom volna közelgő viharoknak előjele.

És épen ezért lehetlen minden hazafinak megnyugvással és örömmel nem fogadni ama királyi dícséreteket, melyekben magyar honvédségünk részesült a hadgyakorlatok tércin. A honvédség új alakjában — mely egyaránt kitéve egy a tulzó radicalisok, mint a conservatívek támadásainak — fényesen igazolta magát. A legtöbb hadur előtt kiállott próbatételén teljes sikert aratott, elnémította ellenét s a sötétben látó aggodalmak eloszlításával azon meggyőződést kezdé megérlelni, hogy benne királyunk és hazánk egy erős támaszt, egy jól szervezett haderőt nyert, melyre az eshetleges veszély perczében bízton támaszkodhatni.

Pénzügyi bajainkunk, számos országos calamitásunkunk közepette jól esik lelkünknek e hit; jól esik tudnunk, hogy a kiegyezésnek legalább ezen alkotása is igazolta magát, s hogy a reá fordított milliók nem valának meddő kiadás, hanem azon előrelátó gazda eljárásához hasonlíthatók, ki házat a tűz-, természet a jégkarak ellen kellő időben biztosítja. Ha eljő a vész, vagyona mentve marad. Ha nem, a biztosítási összeggel még akkor sincs drágán megfizetve a megnyugvásnak azon érzete, melyet a jövő veszély esélyeinek eleje nézhetet.

Még teljességgel nincs kimerítve reményem és bátorságom.

„S ha ez óhaját teljesülve látja, miterős lesz az után, mik végcéljai kegyednek?”

„Anyi pénzt takarítai meg magamnak, hogy átmehessek a csatornán; még mindég úgy tekintem Angliát, mint az igézet földjét, az az én K a n a n o m.”

„Jól van jól — rövid időn újból meglátogatom kegyedet; most jó éjt!” s ezzel gyorsan távoztam; csak nagy nehezen bírtam leküzdni a heves vágyat, melegebb szavakkal s kifejezésteljesebben venni tőle búcsút: mi lett volna természetesen, mint karjaimba zánni őt, forró csókot nyomva arcára vagy homlokára?

De nem voltam ily okatlan — s ez önmegtartóztatásra volt legnagyobb szükségem. Betöltve e vágyamat, kielégítve távozhattam volna, de az ész szava tiltá azt; ez sugalta szemeimet elfordítani az aráról, s elhagyni lakását — és épp oly hideg, száraz szavakkal venni búcsút tőle, mint ha éppen Petlet asszonytól távoznám. Engedtem e parancsának, hanem daczosan feltettem magamban, borsut állni ezért. „Még fogom szerezni a jogot, — szólék magamban, — tetszésem szerint csalekedhetni érseben, vagy elbukni a küzdőlemben.” Csak egy czél állt most előttem, nőmmé tenni e genfi lánykát, nőmmé kell lennie — az az ha csak felényire is érdeklődik tanítójá iránt, mint az ő iránta. S ha ez nem volna, lenne-e oly tanulóknak, oly boldog, mosolygó oktatásaim tartama alatt? Úne-e odalom mellett oly nyugodt, elégtül vidám arccsal, miközben tollába mondok vagy kijavítom iratát?

Ugyanis észrevettem és megjegyeztem volt, hogy valahányszor a tanszobába léptemkor arca fáradt és kedvetlen kifejezéssel bírt, a mint közelébe értem, néhány szót váltottam vele, valami utasítást adtam, vagy néha megrovással illetem, a boldogság érzete azonnal betéskelte magát arczának valamely kis zugába s vidáman, mintegy újja születve nézett ki. A hibáztatás hatott reá legelőnyösebben: mialatt zsémbelettem reá, folyton faragcsált valamit iróján vagy író tollán, kis idő oda mozogva, kis sé duzzogva s egyes szavakkal magát mentelve s

— Az igazságügyminisiteriumban erőlyesen folynak az előkészületek az ügyvédi rendtartás életbeléptetése iránt. A jelenleg az országban működő ügyvédek névjegyzéke már összeállított, azonkívül az ügyvédi kamarák ügyrendtartása már készen van, ugyszintén azon törvényszékek is ki vannak jelölve, melyek a kamara székhelyei lesznek. A folytonosan növekedő panaszok az ügyvédek ellen és az ennek folytán fogantatban levő számtalan fegyelmi vizsgálatok szükségessé teszik, hogy minden előkészületek megtétezenek, melyek által a törvény mielőbb hatályba léphet.

— A városi főispánok intézményének kérdése a belügyminisiter egy legujabb inkézkedése folytán egy lépéssel ismét közelebb jutott megoldása stadiumához. Az „U. L.” ugyanis úgy hallja, hogy a belügyminisiter a legtöbb városi főispánnak kijelenté, miszerint működésük ez év végével megszűnik. Hogy e „tadatás” nem jutott el minden városi főispánhoz, annak oka az, hogy némelyek még továbbra is megmaradnak hivatalaikban. Nevezetesen a dél-magyarországi némely városok főispánjai. Miután a városi főispáni intézmény tudomás szerint törvényen alapul, megszüntetése is az országgyűlés hozzájárulával formális törvény által következhetik be. E megszüntetés nem hisszük, ho y akadályokba ütközzék, hiszen általa egy oly intézménytől szabadulunk meg, melyet nem csak mi declaráltunk mindig fölöslegesnek, költségesnek és haszon nélkülinek, hanem a tapasztalat is annak bizonyítá.

— Zilah szab. kir. város f. hó 7-én tartott közgyűléséből szintén föliratott intézett a belügyminisiterhez, melyben azt kéri, hogy miután a város közjöveldmei anélkül, hogy polgárai bármienmü pótdadót fizetnének, jelenlegi összes közigazgatási és népoktatási költségeit fedezik s a multban is folytonosan fedezték és így az államnak, valamint saját lakosainak bármienü terhelteése nélkül önállóságát továbbra is föntartani képes, mint önálló törvényhatóság továbbra is föntartassék. Ha azonban magasabb állami érdekek követelnék, ha landó ezen önállóságát is, mint 1848 ban két követkeüldési jogát áldozatul hozni, egyedüli és elegendhesen föltételeül tűzvé ki, hogy ezen esetben a megye közigazgatá i, úgy mint törvénykezési székhelye Zilah maradjon.

ha ilyenkor kivettém kezéből a tollat vagy irant, félve, hogy egészen tönkre teszi azt s még az egyhangu mentegetődzést sem hallgattam ki, azon czélból, hogy visszatartott elnyomott feindulását még kissé fokozzam, fel szokott végre pillantani s oly tekintetet vetni reám, melyet a vidorság megfűszerezett, s a dacz kissé hamissá tett, mely az igazat megvallva szívemet járta át, mihez hasonló érzést soha eddig nem érzék s mi engem bizonyos tekintetben (ámbar ő szerencsére ezt nem tudta) alattvalójává, ha csak nem éppen rabszolgájává tett.

Ily apró jelenetek egészen felvilányoztak aztán életet, több órára s egész ségére oly jótékony hatással voltak, hogy elősbülest és kitartást merített belőlük, úgy hogy kévéssel néjné halála s az intézetből elbocsátatása előtt, egész teste érezte annak üdítő hatását.

Bele került néhány perczbe, mig leirtam ez utóbbi mondatokat, de az egészet átgondoltam azon kevés idő alatt, mig a Francis szobájából leértem a lépcső aljág. Eppen midőn kinyitottam az utcaajtót, jutott eszembe a nálam levő husz frank, mit elfeledtem vissza adoi; megállapodtam, lebetlen volt ismét baza vinnem s még bajosabb előbbeni tulajdonosnéjára vissza erőszakolni; most már láttam őt egyszerű lakában, tanja valék a szegénységben megörözt méltóságára, a reud és csinosaságra helyezett búszkeségének s szigoru gondoságának kis háztartása körül; meg voltam győződve, hogy nem túrné el, h gy vaiaki felmentse őt adóssága megfizetése alól; teljesen biztos voltam a felől, hogy senkitől, de tán tölem legkevésbé fogadná el a pénz kiadások elleni biztosítást: még is teherként nyomta lelkiismeretemet a négy darab öt frankos, s minden áron meg kelle attól szabadulnom. Egyetlen mentő eszköz — meglehetős ügyetlen ugyan, de még is a legjobb mit ki tudék gondolni — állott rendelkezésemre. Hirtelen felutottam a lépcsőn s mintha sietve jönnék, nyitottam be ismét az ajtót:

„Kisasszony — szólék belépve — nem kapom egyik kesztyűmet, itt kelle felednem.”

Francis azonnal felállt, hogy megkeresse; midőn háttal fordult felém, gyorsan felemelém egy kis

— A brassói evangelicus esperesség tizenegy községre részéről küldöttéggé idő jelenleg Budapesten azon szándékkal, hogy e községeknek a tiszavidéki superintendenciához czatoltatását eszközölje ki. Ezen az evangelicus egyházban hallatlan esetnek okát a „P. Lloyd” így adja elő: A brassói esperesség 40,000 hívőt számol, kik közt 16,000 magyar nyelven tart istenitizteletet, a többi százs-német nyelven. Az esperesség fenállása óta a százs többség magyar ajku hitorsosainak nem akar a többi egyház községekkel egyenlő egyházi jogokat engedni; 1848-ig a magyar községek nem maguk választották lelkészeiket és midőn e jog mégis kivivatott, a szabadon választott lelkészek 1861-ig többi kartaikakkal nem voltak egyenjoguk.

Most már e tekintetben meg van az egyenlőség, de a magyar községek az esperességi gyűléseken sehoggy sem érvényesíthették magukat sem a consistorialis, sem a nagyszabeni kerületi konventbe való választásoknál. A százsok zarnokasága annyira ment, hogy nem csak a kerületi és esperességi határozatokat, de még a magyar nyelven leérkező kormány, rendeleteket is német nyelven küldik meg a németül nem értő magyar községeknek; azon 16,000 frtból, melylyel a százs superintendencia évenként az országgyűlés által segélyeztetik, a magyar községek csak ritkán és akkor is igen csekély mértékben részesülnek.

Ismételt panaszai az ilyen eljárás ellen nem hallgattattak meg. Végre midőn a brassói consistoriumban m. é. nov. 7-én történt választások alkalmával a 11 magyar községeknek megint egy tagja sem választott meg, megérlett az elhatározás, hogy a százs superintendenciától különválók és egy magyar egyházi kerülethez való czatoltatásukat kéri. Az erre vonatkozólag a vallás- és közoktatási minisiterhez és az országgyűléshez intézett kérvényeket ugyancsak 8 község írta alá, minthogy a többi három község — Krizba, Apáca és Ujfalu — lelkészei földterhermentesítési kötvények eszelvényeit kapják fizetésül, ezek pedig a consistorium felügyelete alatt lévén, az említett lelkészek attól tartottak, hogy községek hozzájárulási nyilatkozata esetén a szelvények vissza fognak tartatni. Külömben a consistoriumnak bejelentett, hogy mind a tizenegy község el van határozva önálló esperességet alkotni. A községek kérvénye tegnap nyújtott át a minisiternek, az országgyűléshez intézett kérvény beadására pedig a küldöttség Zádányi Edér kérte volna fel. Az evan-

csupor fedetét — ment éppen a tűznél előtt állottam — s az épp oly ó divatu edénybe, mint a csészék (ez is a becses thea készülékhez tartozott) hirtelen becsusztatám a pénzt s e szavakkal „imé itt van keztyűm, a rostély mögé hullott be, jó éjt kisasszony” másodsor is elhagytam a szobát.

Ha bár még oly rövid tartamu is volt rögtönzött visszatérésem, még is volt időm keserűséget érelni; észrevettem, hogy Francis már eltávolítá a rostélyról kis vidám tűznek fennmaradt üszkeit; kényszerülve lévén minden parányt megtakarítani s mindent kiszámítva cselekedni, elmenetelem után eltávolított azonnal, mi legkevésbé a pazarlás szinét viselő, minek élvezése neki igen költségesnek tetszék.

„Jó hogy legalább nincs tél”, gondoltam magamban; de még két hónap s akkor jönnek a hideg novemberi szelek s az esős napok; adná isten, hogy már az előtt jogomban és hatalmamban állana, ana rostélyra kedvemre halmozhatni fel a szent és úzanyagot.

A kövezet ismét megszikkadt; kellemes üdítő szellő fuvalat járta át a villám által megtisztult levegőt; mint egy nagy opál került el háttam megett a nyugati ég; azur-kék vegyülve bíbor pirossal; a nap széles tányérja, már félig hanyatlóban, égő sugarakat szórt; kelet felé lépdelve roppant felhő csoportot láttam magam előtt s egyzersmint szép estveli szivárványt — egy tökéletes ivet — magosan, szélesen elterjedő szinompában. Hosszason néztem, szemeim gyönyörrel szivták magokba e jelenséget s gondolom agyam, lelkem egészen eltelt vele; mert éjjel mély álomba merülve végre — miután hosszason viraszték ábrándos gondolataim kellemes mámorában s gyönyörködve néztem a távoli villámlást, mely az elvonuló felhőkön czikázott végig, perczre elhalványitva a fenn ragyogó csillagokat — ismétlődött álmaimban a lemenő nap, a hatalmas felhő csoport s a nagyszerű szivárvány ivete.

(Folyt. köv.)

„KELET” TÁRCZÁJA.

A tanár.

Regény.

Irta: Currer Bell,

Eyre Jane, Shirley stb. szerzője.

Tizenkilencedik fejezet.

(Folytatás.)

„Még nem kapott kegyed semmi állomást azon hely kárpótlásául, melyet kénytelen vala elhagyni a Reutter kisasszony intézetében?” kérdém mielőtt távoznám.

„Nem monsieur; több felé tudakoztattam, de mindenütt bővebb tudomással akarnak birni fölém s az igazat megvallva nem szivesen fordulok bizonyítványok végett az igazgatónéhoz, mivel meggyőződés, hogy nem bánt becsületesen s igazságosan velem s egész eljárása irányomban nem volt őszinte; mindég módot talált tanítványaimat alattomban felingerelni ellenem s ez által engem szerencsétlené tenni, azon egész idő tartamára, mit intézetében töltök s a végén is álnok csalta módons azon ügy alatt, mintha javamat akarná eszközölni, fosztott meg keresetemről, mely bizonytal jövedelmem főforrását kévé, és ezt éppen oly válságos időben, midőn nem csak saját megélhetésem, hanem egy másik előttem kedves egyéné is az én megfeszített igyekezetemtől függött: nem, töle soha semmi kedvezményt nem fogok kérni!”

„De hát mimódon gondolja magát fenntartatni? jelenleg is miből él? minő jövedelme van?”

„Még mindég bírom a csipke kijavítás mesterségét; s egy kis bajjal és gondnal majd megóv az ez éhenhalástól s nem kétkedem, hogy kitartó igyekezettel sikerülend valaminemü állomáshoz jutnom; még csak két hete, hogy megkezdém kísérleteimet;

gelikosz egyházi kormányzat szabályai szerint a folyamodóknak előbb a n.-szébeni conventhez kellett volna ugyan fordulniok, de az évszázados tapasztalat után onnan nem remélhetők sérelmeik orvoslását és azért mindjárt közvetlenül a törvényhozáshoz és a kormányhoz fordultak.

Végül megjegyezzük, hogy a „Pester Lloyd“ arról értesül, hogy a belügyminister ez ügy megvizsgálására Szász Károly urat jelölte ki kormánybiztosul, a ki már e napokban a hely színeire fog menni.

— Vizakna képviselő bizottságának többsége kimutatta, hogy a város azon helyzetben van, miszerint önálló törvényhatóságát fenntarthatja. A kisebbség ezzel szemben a törvényhatóság feladását kívánta azon okból, mivel a város nincs azon helyzetben, hogy mint önálló törvényhatóság közigazgatási költségeit fedezhesse. Kifejezést nyert továbbá azon óhajlás is, hogy Vizakna önállóságának megszüntetése esetén Szébenhez csatolassék.

Alsó-Fehérmegye felirata a megyerendezés tárgyában.

(Vége.)

Most, midőn jogok és kötelességek egyenlővé váltak s az ennek folytán változott viszonyok a törvényhatósági önállóságra nézve más tekintetek figyelembe vételét igénylik, Aranyosszék önálló létele iránti nézet valószínűsítésében kevés reményt táplálhatunk oly területi kikerekítés lehetetlensége miatt, mi által ezen — velünk békés szomszédságban levő testvérség fennállása eszközölhető lenne.

És ha nézetünk valószínűsítésével csakugyan azon eset következne be, hogy Aranyosszék önállóságának fenntartása lehetetlennek tűnik ki, s ha a szabályozási elvnek s óhajunknak megfelelően a csatlakozás előnyében Alsó-Fehérmegyét részesíteni kívánja az ország érdeke mi testvéri érzettel s méltányló figyelemmel fogadjuk Aranyosszéki atyáinkat, mely egyesülés bizonyára mindnyájunk előnyére fog szolgálni; mire elég bizonyítékot szolgáltat a kétségtelenül kedvező földrajzi fekvésen kívül azon folytonos társadalmi, üzleti és közlekedési összeköttetés, melyben — a közérdekkel folytat — eddig is volt a két törvényhatóság közösége, s mely bensőbb összeköttetésnek a viszonyok parancsolt szükségessége folytán, a területi rendezés által eszközözendő szilárdíthatására és végleges szabályozására nagyméltóságod kiváló figyelmét és bölcs belátását különösen kéri.

Midőn ekként Aranyosszék óhajtott és szükséges kapcsolatáról szólnunk, kiváló figyelembe vesszük egyezményt azon körülményt is, hogy a népesség vonzama mely hatást gyakorol a közös együtléstől származó előnyökre, s ha ezen előnyök tudatában tekintetbe vesszük még a földrajzi kedvező viszonyokat, jelesen a központhoz vezető jó közlekedési utat és közelséget, a közös közigazgatási költségek kevesbédését, a közigazgatási járáások helyes beosztása által az érdekek kellő méltatását s mindezek folytán a helyes közigazgatási politika életbe léptetésének lehetőségét, őszintén megvalljuk, hogy megyénk északi határát természetesen Alsó Szolcsvától kezdve az alsó Aranyos folyó jobb partja egész területének, annak a Marosba szakadásáig kell képeznie.

7. Nagyméltóságod tisztelt leiratában két önálló városi törvényhatóság eshető bekebelezése iránt, is — saját szempontunkból kíván nyilatkozatot. Gy. Fehérvár szab. kir. város és Abrudbánya kiváltságos bányaváros ezen törvényhatóságok, melyekhez éppen oly joggal sorozzuk megyénk területén fekvő Vizakna városát is, mint olyant, melyhez a mult közigazgatási kapcsolata, velünk ugyanazonos nemzeti és felekezeti lakossága, s a területi összefüggés egyaránt köti. Miután pedig önálló kisebb városok fejlesztésére szolgáló okok: az iparos polgárság kiváltságos osztályának emelése, a műipar, kereskedelem fejlesztése végett adott kedvezmények u. m. a m. hatóság jogköréből történt kivonás, önadóztatási, bíráskodási és rendőri jog által, megszűntek épen a jogközség s azon elv által: hogy a kisebb városok is, mint az állam alkat-elemei s tagjai, annak hatalma és hatáskörén kívül nem állhatnak, teljesen indokoltnak tekintjük azon kisebb városoknak a m. hatáskörbe leendő bekebelezését, melyek önállóságát sem az anyagi, sem a szellemi erő gazdagsága, sem az ipar kereskedelem különösen kedvező, s épen azért szorosabb figyelmet érdemlő fejlődése kívánatos nem teszi. Az 1871. 18. t. cz. oly szabad tért enged a községi belélt önálló fejlődésének, hogy azon csekély különbség, mi a közvetlen felügyelet változását illeti, elfogulatlan gondolkodó előtt figyelembe sem jöhet azon előny mellett, mi az eddig csak szűk politikai hatáskörben mozgott városi elemnek a megyei széles körű igazgatásba leendő közvetlen befolyása által kettőzött hatással bír a közélet elevenítésére. Ily tekintetek szem előtt tartása mellett Gy. Fehérvár sz. kir. város csatlakozását, ha a kellő anyagi és szellemi erő nélkül nem tudná kimutatni, pártoljuk valamint Abrudbánya és nagyméltóságodnak újjólág is figyelembe ajánlott Vizakna kiváltságos városoknak ugyanazon feltételek szigorú és komoly tekintetbe vétele után bekebelezését a közigazgatás és állam érdekeinek megfelelőleg üdvösnök és kívánatosnak találjuk.

Nagyméltóság gróf! magyar királyi belügyminister ur!

Feladatunk: a mihamarabb életbe léptetni óhajtott területi szabályozásra nézve — az alkotmányosság elvének megfelelő módon tett, — általunk tisztelettel fogadott felhívása alapján s körében nyilatkozni, — ime teljesítettük. — Teljesítettük azon öszinteséggel, a mily nyíltsággal kívántattuk; azon alaposítással, a mint tudásunk köre engedte, s azon hazafiai buzgalommal, a mint egyrészt a magyar állam szervezeti haladás képessége és fejlődése iránti óhajunk, más részt a közigazgatás hatalmas tényezőjeül szolgáló kívánó megyénk iránti szeretetünk magával hozta.

Kérjük nagyméltóságodat: vegye bölcselátása és figyelmébe a felhozott érveket; méltányolja kívánságunkat, mely magán érdekektől mentes, — egy erős, élet- és fejlődésképes testületet kíván alakítani alkotmányos államunk érdekei szolgálatára.

Sajnálatos módon vagyunk kénytelenek jelezni azon nehézséget, melyvel küzdeni kellett elhatározásainknál a tekintetben, hogy nem lévén ismeretes előttünk azon általános szervezeti terv, a melynek alapján, — például megyénket érdeklőleg, — az eddigi tervekben elő nem forduló Torda megyéhez lenne kapcsolandó, minden indok nélkül, megyénk tompánfalvi járása; — s mely általánosításban tartott terv kétségtelenül alkalmas basisul szolgálhatott volna annak, hogy törvényhatóságunk nemcsak saját java, hanem egyszersmind a többi törvényhatóságoknak az államozással egyező érdekei tekintetbe vételével és határozottabban nyilvánítható volna egy óhajlásait, valamint kívánalmait, mellőzhetlen akaratát s végül egyes nézeteit; és épen ez okból kérjük nagyméltóságodat, hogy azon netalan leendő változásokra nézve, melyek sem tisztelt leiratában foglalva, — sem ennek folytán ezen előterjesztésünkben részletesen kifejtve nincsenek, — a jog és méltányosság elve szerint — alkotmányos érzetűl vezérelve, — véleményünket kegyesen bekívánni és m. bizottságunkat ismételtén kihallgatni méltóztatnék. Mély tisztelettel stb.

Török Bertalan
m. k. főjegyző.

BELFÖLD.

A.-Fehérmegye, sept. 25. 1874.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Vidéki kisebb városainkban alig egy-kettő kivételével az élet mindennapi bajoskodásai annyira háttérbe kezdik szorítani a társas élet ünnepeiből mozzanatait, hogy igazán eseménynek kell neveznünk, ha valahol a kedélyvilág igényei is kielégítést találnak. Annival kedvezőbb remény tehát Alvinczen találni egy dalárdát, hol a magyar közömbösség eme fatalis jellemvonásának egyidő óta sajnosan fel kezdő útjai fejt.

Ez a dalárda különben már csak azért is országos figyelmet érdemel, mert egyről-egyig napestig terhes munka közt izzadó s nem a legfőbb viszonyoknak örvendő iparosokból telt ki, kik otthonjuk gondtalan köréből naponta pár óráig a próbák színhelyére is el tudnak érkezni. Vezetőjük Makray Sándor ur egy ősz tudós, ki bár évek óta tanulmányokba mélyedve, egészen külön szellemvilágot teremtett magának, mégsem ártalja a nemes vállalkozó polgárokkal az énekismeretek a b. c. jétől a „Párisi ifjakig“ áthatolni a különböző előképzettségűek tanításával járó rendkívüli nehézségeket. Ő karnagy és hangvezér egyszemélyben s csak hogy hangjege hiánya miatt valamelyik el ne maradjon, személyesen végzi a legtöbbnek szükséges hangjegeiről is.

Hogy pedig ezek a világ forgalmától elzárt, piaci összeköttetések jóakaró tanácsadók nélkül küzdő derék iparosok az industriális mozgalmak felől is tudomást vehessenek s az állásukban megkívánható szellemi műveltséget legalább utánpótlólag megszerezhesek: több szakközönyt is járat derék pártfogójuk, kinek, ha jóakarásával arányban álló összeköttetései volnának, mint vannak e vidék tengődését jól ismerő sok másnak, Alvincz iparosai rég több jóllétet biztosító üzletek részeseivé válnak.

Ez alkalommal nem mellőzhetem azt sem, hogy Makray urban az önképzés ritka példányát is be ne mutassam. Ő nagyrészt gyermekei gondosabb neveltetése végett a természettudományok alaposabb elsajátításához fogott s ma az astronomiában, természet- és vegytanban anyai jártassággal bír, menovít csak egyetemeken tanszékein várunk. Lakása egész muzeuma a legértékesebb műszereknek. Meteorológiai készülékei, göröcsöve, távcsövei, Holz-féle villanygépe s számos csak részletes buvárlatnál használt műszerei egy tapintézetek is dícsőségére válhatnak s csak az a kár, hogy tömörked ismerete, ritka kitartással folytatott észleleteiből nem jegyeztet fel a nagyközönség javára valamit. Tudós társaságok, laboratorumok közelében országos nevezetessé vált volna belőle, így csak egy kis kört részesíthet szép ismereteinek jótéteményében. Ez a kis kör büszke lehet vezetőjére s csak azt kívánom: vajha ez intelligencia részéről is többen osztoznának e büszkeségben, mert így Alvincz régi szép korát mindennél bizonyosabban visszavárasolhatnák!

□.

Ellenzéki hazafiság.

A „Magyar Politika“-ban a következőz cikkecskét olvassuk:

Horn Ede ur a „Hon“-ban írja: késő már most a kölcsönre versenyajánlatokat formulálni, mert a szerződés már aláírtatott Bécsben. Pedig volt ám versenyajánlat, azaz, mint mondja, „versenymozgás“ mely Rotschildekre oly nyomást gyakorolt, hogy azonnal tágitottak feltételeiken s a pénzügyministerium százezeret nyert e nyomás következtében.

E tárgyban megbízható bécsi levelezőnk ezeket írja:

„Horn Ede ur csakugyan tönk versenyajánlatokat a 76 $\frac{1}{2}$ millió átvételére, még pedig, mint a pest-terezvárosi iparbank (melynek elnöke) és e nagy cég külföldi consortiumának megbízottja. De az ajánlatot nem adta át személyesen Győzinek, mert erre Rotschildék rázarták a szobáját, hogy senki vel szöbe ne állhasson. Az ajánlat tehát a caucelláriai épület portásánál adatott át s így e késett.

Mindamellett a Rotschild-consortium úgy megijedt a pest-terezvárosi iparbank nevének hallatára, hogy azonnal több százezer frtot engedett.

Horn Ede ur ennél fogva a pénzügyministertől provisiót követel ezen általa nyert százezer forintoktól; melyet a hálátlan Győz nem akarván megfizetni, Horn ur a bíróság előtt keresetet indított ellene.

Valóban Horn Ede urral méltatlanul bánik a magyar kormány. Csak egyetlen egy bankconcessiót adott neki, a Municipalbankét, melyen Horn ur alig nyert 60,000 frtot. Pedig ezen önzetlen hazafi már tavai nyáron is, mikor a magyar állampénztár nagy zavarban volt, s Kerkapoly ur fűhöz-fához kapkodott, tetemes pénzajánlatot tön az Oesterreichisch-ungarische Escompte und Creditbank nevében; (melynek alkotásánál mellékesen Horn urnak azon hazafi érdeme is volt, hogy az ő kívánatára vétetett föl címbe az „ungarisch“ nevezet is, mire minden magyar ember büszke lehetett:) csak hogy míg Horn ur az ajánlat fölött Pesten alkudozott, addig az Oesterreichisch-ungarische Hopszaszabank — megbukott.

Akkoriban az hallatszott, hogy Horn ur ezen, az államnak adott segély fejében semmit sem kívánt, csak az államerdőségből ezer holdnak ingyen átengedését papapir-gyártás céljából. De Kerkapoly ezen önzetlen ajánlatot, mely a hazai erdőcultúrara oly kitűnő hatást gyakorolt volna, nem tudta méltányolni.

Kiváncsiak vagyunk Horn ur föntemlitett pórének kimenetelére. Majd ki fog sülni, hogy a magyar bíróság meg tudja e őrizni függetlenségét a kormánytól.

Az északi sark-expepítő.

(Folytatás és vége.)

Az expeditio hajó egész télen át a szárazföld közelében maradt. A szép napok kirándulásokra használtattak, de ezek nem nagy kiterjedést vehettek, minthogy a rövid nappali világosság nem engedte meg, hogy a hajótól távolra menjenek. Azonban előkészületek tettek a nagyobb szárazföldre. Ezen szárazföldre, melyeket Payer vezényelt, a legvakmerőbb és csodaszzerű vállalkozásokhoz tartoznak, miket sarkutazók valaha merészeltek. Vastag nadrag, matrozing hihar főkötő, mely csak az arc egy részét hagyta szabadon, és medvebőr felöltő képezte a ruházatot; így mentek a tudomány halálra elszánt bajnokai 40° Reaumur hidegben könnyű szárukon a mérhetlen jégmezősekre. Vihar dühöngött a jéghegyeken és a szél ereje oly nagy volt, hogy a szánokra alkalmazott vitorlával minden emberi segítség nélkül száguldott a szán irtózatos sebességgel. Ezen szánutazásban az elvitt ebek kitűnő szolgálatot tettek. Semmi fáradság, semmi nélkülözés nem tette őket munkaképtelenné; terheket buzták, s a jegesmedve vadászban szolgáltak. Az elejtett medvék adták a legjobb edelt. A nélkülözés, melyet a sarkutazóknak eltűnniök kellett borzasztó volt gyakran; leginkább a szomjúság gyötörte őket. Gyakran fagyos hólabdát kellett kezükbe venniük, s azt felengedni hagyni szörpölgették. Ezen utazások közül kettő nyugatra, egy északra vezetett. Utóbbi alkalmával a résztvevők 30 napig maradtak távol a hajótól; két előbbinél 6-6 napra.

Az északi utazáson Payer főkapitány és Orel hajózárszós öt emberrel cap Hohenloheig haladtak a 81 fok 35' alatt. Az idáig kiállott veszedelemben négy ember lön képtelen a tovább utazásra. Ezek visszaküldettek és csak Payer, Orel és Zerkovits matroz két ebbel merészkedett előbbre észak felé. Payer Orel és az ebek buzták a szánt, a matroz pedig tolt. A szánon 8 napra való élelem és egy sátor volt. Legelőször észak felé, egy jéghegy labyrintusba jöttek, melyben százával tornyosultak a jéghegyek. Ezek előtt delettek, ételt főztek és aztán az elszánt csapat elindult. De alig mentek mintegy 20 lépésnyire, Orel megfordult visszatekinteni nem maradt-e valami a podgyászából hátra — midőn menydörgő roppanás reskedteté meg a levegőt, az emberek a szán s az ebek eltűntek és Orel magára hagyatra látta magát jéghegyek által körveszve. Szánalmas rémület szállta meg elveszett társaiért. Keresni kezdé őket s csakhamar rájött, hogy egy jégcsúszba zuhantak.

Payer szerencsére övéből fogva maradt és a hasadék menedéken meglapult, mi csak úgy történhetett, hogy a szán a hasadékból rekedt. Orel most szintén hasra feküdt s így a hasadék szélőig kuszott. Ott találta Payert mintegy két önyi mélységben és alólól felhagzott a matroz javszékése s a tartón függve maradt ebek nyoszorgása. Orel Payernek székést dobott le, melylyel az öt levághatta és így megmenekülhetett. Aztán leküldött a matroznak a mélységbe, hogy semmiesetre se üljön le, mert különben megdermed. Aztán harisnyában 6 tengerész mérföldet visszafutottak a hátrahagyott emberek után Klotzt (Tirolból) utolérték és vele együtt mintegy 3 óra mulva visszatértek. Rudakkal, kötelekkel kiszabadították a matrozát is. Két sátoroszlopot keresztbe tettek a hasadékon, a titeli lekúszott és kihozta társait, az ebeket és a szánt.

A sajnos eset azonban nem tartóztatta vissza Payert az expeditio folytatásában, csak az irányt változtattak meg. Elhatározta, hogy nem a jéghegyeken át, hanem nyugat felé kerülve fog előre haladni északnak.

Más nap már oda mentek s fris, aós jeget találtak ott. Utjuk nem volt nehéz s így april 12-én a 82°5 alatt elérték a földnek legészakibb pontját. Itt kitudták az osztrák lobogót s háromszoros „hurrah“-val foglalták el a földet. A magokkal vitt anyagszerekből egy különös italt főztek itt a felfedezők, volt abban rum, kávé és huskvonot s ez nekik, saját bevallások szerint igen jól esett. Ezer láboyi magasságról végig tekintettek a földön, mely hozzávető számítás szerint 70 métföldnyire nyúlhatott északkelet felé. Flora egész Ferencz-József földén nem létezik, a fauna is csekély változatoságot nyújt. Buvár ezer száma akad, nem különben a sirályok különféle faja, továbbá jég-csíz és barázdabillegény. Az emlőök közül a sarkvidéki utazók nagy számban találtak jeges medvét, magok is többet löttek le hatvaunál, melynek értékes bőreit hordókra csomagolva a „Tegetthoffen“ hagyták: továbbá gyakran látták a róka fris nyomát a földnyelveken, melyek a madaraknak szolgálnak tartózkodási helyül. Magát az állatot azonban nem látták.

E rendkívüli terhes szárazföldi kirándulások érdekes eredményeit Payer gyűjté össze s örömmel szolgál jelenthetni, hogy e bátor utazó részletes utleírása nem sokára olvasható lesz.

A „Tegetthoff“-hoz visszatérve, az még mindig az előbbeni veszedelmes ferde helyzetben fekvő, roppant jég tömegektől körveszve. Az expeditio vezetői komolyan kezdtek tanácskozni, mit csináljanak? latra vetettek minden körülmény, s véleményét kérték dr. Kepes hajóorvosától s akkor végre, máj. 20-án fájdalommal kellett belenyugodniok abba a határozatba, hogy ha járművéket, a „Tegetthoff“-ot oda hagyják. Négy naszádon és négy szánon, melyeknek mindegyikére 1400 font élelmiszert raktak s melyeket elképzelhetlen fáradsággal birtak csak odálmozdítani, elhagyták a hajót s megindultak dél irányban.

A nagyobb szerű zoológiai gyűjtemények, jeges medvebőrök, az élelmiszerek egy tekintélyes része s ezer más tárgy mind a hajón maradt. Csak a m föltétlenül az élet fenntartására volt szükséges, azt vitték magukkal. 96 napig bolyongtak a sarkvidéki utazók hol szánon, hol naszádon, jégmezőkön és szabad tengeren ismeretlen vidéken keresztül, folyton delejtű déli irányát követve. Végül több mint 3 havi bolyongás után, mikor már az élelmi készlet fellet megapadt, a dunnesi öbölben két orosz bárkára akadtak, melyek ott halásztak. Az oroszok nem versenyre keltek, ki vigye baza az utazókat, mig végre ezek Voronin Feodornak adták az elsőseg. 1200 bantjeget rubel szállítási költséget alkudtak ki s kikötötték, hogy a bárka abba hagyva a changeli utját, Vordóba szállítsa őket. Ekkor értesültek a csodálatos módon megmenekült utazók a zájokról is legelőször. Voronionál ugyanis megvama könyvvecekék egyike, melyet az északi sarkexpedition két évről szóló, 1874. márcziusig terjedő rövid történetét s az expeditio tagjaihoz intézett levelet tartalmaztak.

Könnyen elképzelhető, mily mohó örömmel fogadták e könyvecskét a mily gyönyörrel olvasták azt. Tizenkét nap mulva a bárka elérte a szárazföldet s szept. 2-án befutott a vardói kikötőbe. I elváltak Voronintól, hármat a naszádok közül ne ajándékoztak, míg a negyediket magokkal vitték, hogy azt a triesti muzeumban elhelyezzék. Első gondjuk volt, hogy megint emberi alakot öltsenek. Az expeditio tagjait az ut fáradalmi felette megviselték, ruházatjuk keveset különbözött a vad ember kőtől s így a folytonos lazacs és iramhus élvzetétől szájéig elvesztette. Azonnal meleg ruhát vásároltak a tiszték és legénység számára, darva maróztöltönyt. Ily öltönyben találtam őket Christiansanban. Mindenütt a legnagyobb részvétellel és érdekléssel találkoztak s a számukra, Finnmarkban ott ványozott pénzzel megindulhatik Ausztria-Magyarország felé. Vardótól kezdve uti élményeik már formán ismeretesekek.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, szept. 26. 1874.

— Lapunk t. előfizetőit tisztelttel kéri a kiadóhivatal, hogy

következő évnegyedre előfizetéseiket idején megtenni szíveskedjenek, mivel fölesleges példányokat nem nyomathat.

— A királyné találkozása a német császárral. Most már teljesen megerősítik a hírt, hogy a királyné Angliából haza utaztában Baden-Badenben rövid időzésre meg fog állapodni, hogy látogatást tegyen az ott tartózkodó német császárnénál, míg a kis Valeria főhercegnő folytatja útját. E híre a „P. Ll.” megjegyzi, hogy e látogatás, melyen valószínűleg a badeni nagyhercegi pár és esetleg Vilmos császár is jelen lesz, a két uralkodó család között fennálló bizalmas barátság új bizonyítékaként tekinthető. A királyné alkalmasint október 3-án fog Baden-Badenbe érkezni és mint Bécsből távirják, Ferencz József király szintén oda szándékozik felsége neje elé menni, mi az említett összejövetelnek még nagyobb jelentőséget kölcsönözne.

— A kolozsvári lövészeket Bukarestben a lehető legnagyobb fényvel és kitüntetéssel fogadták. Már a határszélen a katonai és a polgári parancsnokok üdvözölték és kijelenték, hogy a kormány különös rendeletéből a kolozsváriakat minden átvizsgálás nélkül bocsátják be. Plojesteiben egy küldöttség az utolsó állomáson dr. Fiala főlovászmester, s a bukaresti állomáson a lövészegylet teljes számmal fogadta. Innen ünnepélyes vonattal „kiszélték” a kolozsváriakat a Grand Hotel de Boulevard ba, melynek kapujánál a rendező bizottság üdvözölte őket, s hol mint vendégek a legnagyobb fény és kényelemmel vannak ellátva. Megérkezésük napján déli 12 órakor a kolozsváriak tiszteletére rögtön nagy reggeli rendeztetett, szóval: a román testvérek a kolozsváriakat rendkívüli szívélyességgel s kitüntetéssel halmozták el. Az ünnepély programját lapunk tegnapi számában már közöltük. Mint levelezőnk értesít, a száz lövészegyletek a bukaresti lövészünnepeken nincsenek képviselve, s a kolozsváriak közül a két Basini, dr. Haller Károly, Molnár Sándor s K. Papp Miklós érkeztek oda meg.

— Derék honvédek őszi hadgyakorlati szombatban bevégeztek, még pedig mint a közös hadsereggel együtt véghezvitt hadműveletek megmutatták, igen fényes eredménnyel, úgy hogy a Brucknál oly szép harcizidist és dicsőséget nyert honvédek koszorújára a mieink is igényt tarthatnak. Az utóbbi hadgyakorlat alkalmával Pilaty közös hadseregbeli ezredes a két tábor felállított barcoi vonalai előtt fejezte ki elismerését a kivívott szép siker fölött.

— A helybéli katona-zenekar — mint halljuk — szombatban este állt utóljára takarodót az idén. A gyönyörű est alatt számtalanon kísérték zenejeinket mars routejokban utcáról-utczára és sokan sajnálattal gondolnak a szép órákra, melyekben a sétányon és esti zene alkalmával részesültek. Sétányunk azonban most is elég élénk s bár sárga koszorúkat kezdik hullatni a fák levelei, mindazáltal a csendes tiszta alkonyon sokan sétálnak ott. A tó tükre is vasárnap délutánunkint megelégnék s a sandolozó párok vidám evező csapással vonulnak végig rajta. A sétatéri választmányt azonban felkérjük arra, hogy a sétatény tisztítására ezentul is gondja legyen, mivel sétatényünk most is oly vonzerőt gyakorol a közönségre, mint bármikor s a jó karban tartott, gondosan seprött, faszorok közt mindenki szívesebben sétál mint a földre hullott leveleszönyegen.

— Iskolai értesítés. Tudatom a t. cz. szülőkkel, hogy belvárosi ref. leányiskolánk újja alakítására vonatkozó munkálataink iskolaszékünk által nagyjában bevégeztek, menyiben a taurend a közokt. ügyi minist.-nak a VI. osztályu népisoklákra szóló javaslatán a szükség és kívánalmaknak megfelelőleg módosítottán, az a következő beosztással állapított meg: a I. osztályban: vallás, beszéd- és értelem-fogorlatok, irva-olvasás, anyanyelvten, szám-tan, női-kézmunkák, rajz, ének; a II-ban: a fennebbiek tovább vitele; a III-ban: a fennebbiek továbbvitele és még a német-nyelvten és konyhaker-tészet; a IV-ben a fennebbiek mellett földrajz, szép-írás, magyar és német fogalmazás; az V-ben a fennebbiek mellett történelem, természettan, természet-rajz, s a számmal kapcsolatban a méter rendszer ismertetése; a VI-ban: a fennebbiek mellett polgári jogok és kötelességek ismertetése és egészségtan kapcsolatban az embertanról. Megjegyezni kívánjuk, hogy nagy gond lesz fordítva a hasznos női munkák rendszeres tanítására, a német nyelvre és társalgásra, rajz, szépírás és műsnek tanítására. Ezeken kívül az őszi hónapokban taníttatni fog a különféle szalmafonás. Rendkívüli tantárgyakul főlvetettek a franczianyelv, tornászat a tornacsarnokban és zongora-tanítás. Minthogy szervezeti munkálatainkkal ennyire megkéstünk, beiratásokat még a jövő hó (azaz október) 15-ig elfogad Herepei Gergely, iskolai felügyelő.

— Színházi hírek. Szerdán, e hó 30-án a nyári idény befejezéséül Krasznai Mihály jutalomjátékául színe fog kerülni a rég nem látott „Fokról-fokra” című énekes életkép. Jutalmazandó szorgalm és sokoldalúsága remélünk engedi, hogy a közönség nem fogja elmulasztani ez alkalmat, s tömeges megjelenéssel mutatja ki pártolását.

— A téli idény, jövő hó 1-én veszi kezdetét a nemzeti színházban, hol ez alkalommal Kato-na József remake „Bánk bán” fog színe kerülni.

Ez előadásnak kiváló érdeket fog kölcsönözni Boér Emma fellépte, ki Melindát, e szép költői alkotást fogja személyesíteni.

— Postai hírek. Október 1-től kezdődőleg új levéljegyek, levélborítékok, levelezési lapok és újságjegyek jónak forgalomba. A készletben lévő mostani bélyegek, borítékok stb. teljes elhasználatásukig októberen tul is érvényben maradnak.

— A magyar földrajzi társulat küldöttségét az éjszaksarki expedíció tagjai szeptember 26-ikán tíz órakor fogadták s meghívására Payer és Kepes október közepére ígérték, hogy lejönnék Budapestre, előadást taatani a földrajzi társulat ülésén.

— A „Történelmi lapok” előfizetési felhívása szerkesztőségünkhez is beküldetett. Bármily kevés bizalommal viseltünk is Papp Miklós ur irodalmi vállalatát iránt, be kell ismernünk azonban, hogy a „Tört. lapok” megoldotta feladatát s mint eddig, úgy jövőre is nagy szolgálatot tehet hazai történelmünknek, a legnagyobb készséggel ajánljuk a közönség pártfogásába. Előfizetési ára egy évre 12 frt. félévre 6 frt. Évnegyedes előfizetést a kiadóhivatal nem fogad el.

— Vettük a „Házi orvos” című közérdekű ismeretterjesztő hetilap első számát. A csinosan kiállított, egy egész ivre menő lap e száma következőket tartalmazza: Vezéreszmék a közegészségstan terén. — Ragály. Gerj. — Magyarország nevezetesebb földjei. A „Ráczfürdő”. — Tárca: A munka és nyomor. — Házi szerek különböző bántalmak ellen. Lob és láz. — Egyveleg: A budapesti vízvezetési viz. — A főváros csatornázásához. — Népesedési és halálzási adatok. — Egyetemes a fővárosban levő fürdők. Szerkesztője: Dr. Széll Lajos. Előfizetési díja: egész évre 6 frt. negyedévre 1 frt. 80 kr. Szakértők feladatát megítélni, ha a lap megfelel-e a tudomány igényeinek vagy se.

— A „Társadalom” című szépirodalmi heti lap utolsó száma szombaton jelent meg.

— Honvéd manőver. Sz.-Régénből írják: E hó 25-dikén a helybeli 28-dik és a beszercei 30-dik honvéddaszolalj hadgyakorlatokra M.-Vásárhelyre ment. A csapatok eleven, vidor kinézése előnyös benyomást keltett.

— Hercege Auersperg miniszterelnök és a Bécsben jelenlevő többi miniszterek tegnapi délelőtti látogatást tettek a sarkvidéki expedíció vezéreinek, hogy a tudomány szolgálatában kiállott fáradalmak és veszélyek leküzdése után való szerencsés visszatérésük alkalmából üdvözöljék őket.

— Szilágyi Dezső egyetemi tanárrá való ki-nevezetése a legfelsőbb helybenhagyással ellátva e napokban érkezett le a felség személye körüli miniszterium útján. A kinevezés valószínűleg a jövő hó első napjaiban fog közzététetni. Szilágyi jelenleg Olaszországnak irányozta útját, hogy ott helyben az utabbi olasz igazságügyi reformokkal megismerkedjék és az irányadó olasz jogászoktól a világ összes criminalistái által nagy tetszéssel fogadott olasz büntető törvényjavaslat alapelvei iránt tájékozást nyerjen, mely október elején az olasz parlamentnél első helyen napirenden áll. Az e tárgyban tett tanulmányait a már sokat emlegetett, de még nyilvánosságra nem bocsátott magyar büntető javaslat tárgyalásánál akarja érvényesíteni.

— Milliókát hagyományozott Brassó közönségének az e hó 23-án, élte 67-ik évében elhalt Closius Frigyes. — összes vagyonát — 6000 frt kivételével, melyet unokaöccsének hagyott, Brassó város közönségének hagyományozta, mely 100 év mulva fog teljesedésbe vésztetni. Mindent, mit az elhalt birt, pénzre kell tenni, a takarékpénztárba helyezni s folytonosan tőkésíttetni, úgy hogy 100 év mulva a vagyon három million felül lesz. Ekkor egy árvaház, egy lelencház, egy egy nagybíró ágostai hitv. gymnasium, egy dologház s más épületek fognak emeltetni. E nagyszerű hagyomány nem szorul semmiféle dicsegetésre.

— Stirbey Barbnak özvegye, Cantacuzeno Elisabetha, élte 72-ik évében meghalt. Románia benne a szegények jótérvőjét vesztette el, ki többek közt Bukarestben egy leányiskolát, s ezenkívül több kórházat alapított.

— Ritka aggkort ért el egy férfi, ki 1769-ben Hetesen, Somogy megyében született, 1789-ben katona lett s Napoleon ellen harcolt s ki most Barcsban a Dráva mellett mint napszámos működik. Ezen aggnak még minden foga megvan, haja igen sűrű s értelme egészen teljes.

— A hollandi parlament új ülészaka csak a napokban nyitott meg a királyi trónbeszéddel, mely kiemeli a külhatalmakkal való jó viszonylatokat, a szárazföldi és tengeri hadsereg kötelességteljesítését, az egészségügyi állapotok kedvező voltát; a pénzügyi viszonyok kedvezők, az állami jóvelmek egyre szaporodnak. — Az ülészak végzendő munkálatai közül kiemeli, a bíróság újjászervezését, új büntető törvénykönyv alkotását, a magasabb oktatás és népnevelés fejlesztését és emelését, a milicetörvény javítását, építkezések folytatását és ujak megkezdését, például Jáva szigeten vasút építését stb.

— Olaszországból legújabbban érkezett hírek szerint Victor Emanuel már aláírta a kamara felosztási rendeletet s annak közzétételét csak Minghetti kormányelnök Rómába való visszaérkezéseig függesztette föl. A jelen kamara tehát, melylyel zilált pártviszonyai miatt majdnem lehetetlen volt a kor-

mányzás, az erre vonatkozó eddigi híreket megerősítőleg, feloszlatatik s új választások lesznek kiírva. A pártviszonyok ziláltságát mutatja a nápolyi lapok azon híre is, hogy a baloldal árnyalatai között áthidalhatlan szakadás állott be s azok kiegyenlítésére eddig irányzott törekvések és fáradságok sikertelen maradtak.

— Uszó sziget. Massachusetts államban jelenleg egy uszó sziget az általános csodálkozás tárgya. Ezen sziget öt hold nagyságu s a 2500 holdnyi területű monomonan szigeten uszik. Kezdetben Winchendon mellett feküdt, de május óta folytonosan vándorol. Talaja szilárd s mintegy négy száz —25 lábnyi magas fa létezik rajta.

— Egy leendő császár neveltetése. A német trónörökös legidőse fia, Vilmos herceg, Kasselen a nyilvános gymnasiumba jár. Atya s anyja, a trónörökös és neje, személyesen vitték őt el a nevezett gymnasium igazgatójához s minden más egyenektől megkövetelt formálításokat megtették a beíratásnál s kimondották nyíltan, hogy a herceget csak „Őn-nek s Vilmos herceg-nek szólítsák s általában semmi megkülönböztetést ne tegyenek közte és tanulóitársai közt, kikkel folytonos társalgását, ők, a szülők egyenesen megkívánják. Ugy hisszük, hogy ezen ut az egyedül józan megoldása mindazon sok fecsegésnek s theorának, melyet a trónörökösök neveléséről összeírtak s hogy jövőben más udvarok is ezen szép példát fogják követni.

— Halálos forrás. A Colusaban (Kalifornia) megjelenő Independentnek írják a következőket: „Vagy félóránnyira a Bartleth Springs mellett fekvő hegytől van az ugynevezett légszeszforrás. Ez valószínűleg a hegy leguagyobb csodája. A víz jég hideg, de a mellett buzog és habzik, mintha forna; a legnagyobb csuda pedig az, hogy e légszesz beszívása okvetlenül halált von maga után. A forrás körül 100 méterre nem található élő lény, sőt a madarak is, a melyek föltötte elröpkünek, halva hullnak a vízbe. Hogy megvizsgáljuk a forrás pusztító tulajdonságait, kísérletet tettünk egy gyikkal, melyet néhány lábnyira a víz fölé tartottunk és két perc alatt odavaszott. Emberi lényt 20 perc alatt ölhet meg a gőz ereje. Mi vgy öt perczig álltunk a forrásnál és már is zibbadást és álmot éreztünk, míg szemeink elhomályosultak. A légszesz, mely itt kiömlik, a szénsav legerősebb neme, s innen van pusztító ereje.

— Nyolcezszázhatvanöt ezer frankot hagyott Ponti Girolamo a londoni, párizsi és bécsi tudományos akadémiának s a bécsi általános kórháznak. A három akadémiánál ezen összegek kamataiból két-két pályamű adandó ki valamely mechanikai, földmívelési vagy más e féle felfedezésnek avery kitűnő utazóknak. Ha ilyen nem akad, e tárgyban irt kitűnő műveknek vagy fordításoknak adandó a jutalom.

— A sarkvidéki utazók bécsi fogadtatása sept 25-én rendkívül imponans volt. Az egész város ünnepi hangulatban volt. Délután három órakor formális népvándorlás indult a Prater felé. Az utcazat, melyek oda vezetnek, csakhamar annyira ellepte a sokaság, hogy a közlekedés teljesen megszűnt. A vasuti pályaudvarra csak belépti jeggyel lehetett belépni; de több kártya adottott ki, mint a mennyi ember oda fért. A disz küldöttségek sem mehettek be. A katonaság részéről 50 főnyi disz küldöttség ment az érkezők elé. A honvédség Lajtán innen és tulról nagy számmal volt képviselve; legnagyobb számmal a tengerészek, kiknek Pochk viceadmiral vezényelt. A pályaudvarban állott továbbá a Dunagőzbajtársulat tisztai személyzete, az alsó ausztriai képviselő testület, a városi választmányi tagok, — mind diszruhában. A jel a vonat megérkezéséről 6 óra 20 perczkor adatott. Eljen Weyprecht, eljen Payer hangzott eléje. A mint a vonat megérkezett, ünnepi esend állott be. Legelőször Payer erőteljes alakja tűnt fel, utána a szikár karsu Weyprecht, Orel, Brosch mind tengerészeti egyenruhában. Nevezettek valódi német alakok. Mellettk mindenkinnek feltűnhetett a magyar Kepes, ki elutazása óta ugyan csak megizmosodott. Egy bécsi lap azt írja róla, hogy most még egyszer oly testes. A matrózok egytől-egyig erőteljes izmos alakok. A mint a vonatról leszálltak, minden oldalról ezer torok üdvözlő a derék sarkvidéki utazókat. Eljen Orel, Payer, Kepes, Brosch kiáltva. Felder polgármesternek nem volt ideje hosszú üdvözlő beszédét elmondani, csak annyit mondhatott: „Uraim, Bécs községe nevében a legszívélyesebben üdvözlöm önöket!” Payer meg ezt válaszolá: „Ily fogadtatás az északnak minden fáradalmát feledtetni velünk.”

— Elle de Beaumont. A hires geologus, Elle de Beaumont, kinek halálát táviratilag jelenték Párisból, 1798. sept. 25-én született Canonban, Calvados megyében, 1832. óta a geologia tanára a párisi Collège de Francenál; a bányák főmérnöke. 1835. óta az Académia tagja és 1853. óta annak állandó titkára volt. A tudomány körül különösen a „Hege-ségek emelkedésének elmélete” című művével szerzett érdemeket. Legnevezetesebb művei: „Emlékiratok a Franciaország földtani leírása tárgyában,” „Földtani észleletek a Vogesek hegyrendszerében előforduló eltérő alakulatokról,” „Kivonat a föld felületén előfordult néhány átalakulásra vonatkozó vizsgálódásokból.” Főműve „Franciaország földtani térképe,” két kötet szöveggel.

— Figyelmeztetjük t. olvasóinkat a „Re-form” előfizetési felhívására lapunk hirdetési rovatában.

KÖZGAZDASÁG.

— Hadfőlszerelési ügy. — Az országos magyar iperegyesületnek a hadfőlszerelés ügyében működő bizottsága szeptember 21-én ülést tartott. Mindenekelőtt tudomásul vették a földm. ipar és keresk. miniszternek az egyesület emlékiratára adott válaszárol értesít. A válasz lényegileg megegyezik azon közlésekkel, melyek e tárgyra nézve közhirre lettek. A szállítási szerződésnek meg vannak kötve. Miután Magyarországból a póttömegűeknek kívülmás csoportokra nézve pályázatok be sem adatnak, csupán a posztócsoportra fordíthatott figyelem; azonban a szerződés által kieszközöltetett, hogy a golyas- és calicot csoportot szállító consortiumba a kelmárki len- és kenderfonoda, a bórmenüek csoportjának consortiumába pedig Schmidt Adolf bossánai börtgyára is felvétellett. Magára az iparegyesület emlékiratára nézve a hadügyminiszterium hosszasan fejtegeti azt, miért nem köthetett ideiglenesen szerződést egy évre és azt is, hogy miért nem adhatott néhány havi határidőt a magyar iparosoknak ajánlatok tételére.

E szerint azon irányban, melyben a bizottság egyelőre működni akart, a befejezett eredményekkel szemben a feladat megszűnt volna, — azonban a bizottságban erőlyesen hangsúlyoztatott, és e nézet megállapodással is vált, hogy az e téren való működés nemcsak nem céltalan, hanem a megoldandó feladatoknak egész hosszu sora vár az egész ország iparosainak összműködésére, s hogy ezért a hazai ipart a szállításokban való aránylagos részvétre előkészíteni multhatatlanul szükséges. A kiadott három főcsoporton kívül itt vannak még a szabad verseny tárgyat képező iparcikkok, de ezeken kívül magukra a kiadott három főcsoportra nézve is állhat be oly fordulat, hogy a szerződések megkötése dacára három év előtt is alkalom nyílnak a szállításban való részvétre. Az organisationalis működés tehát mindenesetre kívánatos, már csak azért is, mert a honvédsereg szükséglete és más országos szükségletek is jövőre a belföldi ipar vállalkozása által lenne fedezendő.

Végül a mennyiben nemcsak a főlszerelési tárgyak elkészítése, hanem azok anyagának előállítás is a kitűzött célra tartozik, azon feladat is megoldásra vár, hogy az ily gyárak a teljes elhanyagolástól megóvassanak s ha szükséges, a megfelelő ipartelepek létrehozassanak.

Ezen tekintetnél fogva a bizottság elhatározza, hogy működését szélesebb alapon folytatni fogja. Mindenekelőtt a teendőknék indokolt változásával emlékiratot fog intézni a földm. ipar- és heresk. m. kir. ministeriumhoz, mely ez ügyben az egyesület erőlyes pártolását nemcsak melegen megígérte, hanem a közös hadügyminiszteriumnál való — habár nem sikeres — közbenjárásával az ígérlet tettel is igazolta. Továbbá felkereti határozatott a ministerium, hogy mind a közös hadsereg, mind a honvédség főlszerelési szükségleteire vonatkozó összes adatokat és iratokat az egyesület rendelkezésére bocsátaná, hasonlóképp, hogy a legkiválóbb cikkek, főleg lább líek mutatóványait a bizottság használatára az egyesület minta-gyűjteménye számára megszerezni és átadi kegyeskedjék.

Tudomásul vették még a budai kereskedelmi iparkamarának és a tokajheg aljai kerületi iparegyesületnek átiratai, melyek az ügy iránti meleg érdekeltségről tanuszkodnak, és melyekre nézve az iparegyesület igazgatója bizatott meg a válaszáddal.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről

Szept. 26-én 5 % Metalliques 71 20 frt. Kamat —. — 5 % Nemzeti kölcsön 74 15 frt 1860. Kölcsön 109 25,—. Bankrészevény 988 Hitelintézeti részvények 24 925 London 109.50 ft. st. Ezüst 103.80 Cs.kir. arany 525 Napoleondor 8.79 %.

Urbéri kötvények: Magyarországi 77.50. Temesi 77 Erdélyi 76.—. Horvátországi 80.—.

Felelős szerkesztő: Szász Béla

Egyesült erdélyi Takarékpénztár.

Alaptőke 333,400 frt. 30% befizetéssel.

Üzlethelyiség Kolozsvárt főter 2. sz.

1) elfogad pénzbetételeket 6 % kamat mellett 25 krtól kezdve, betételi könyvekre vagy folyó számlára; e kamatokat a betétel napjától kezdve a kivétel napjáig számítja, s minden julius 1-én és január 1-én tőkésíti.

2) Előlegeket ad a börzén jegyzett értékpapirokra.

3) Leszámitol szabályszerűen kiállított váltókat.

4) Vesz és elad értékpapirokat.

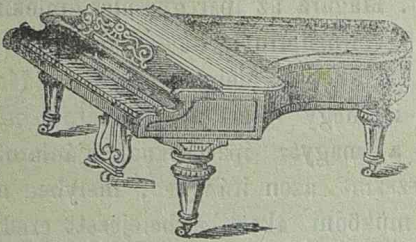
Az Egyesült Erdélyi Takarékpénztár igazgató választmánya.

A közelgő téli idényre! Porcellán Szalon kemenczék

nagy készletben

Dietrich Sámuelnél Kolozsvárt.

Ezen porcellán kemenczék az 1873. bécsi világkiállításán a legmagasb éremmel lettek kitüntetve, meglepő csinos alakjuk által bár mely Szalonnak díszére szolgálnak és szépségük, tartósságuk, valamint aránylag olcsó áruk végett igen ajánlhatók.

Új Zongorák és Harmoniumok,

Pianinok és kurta zongorák
nagy választékban.

Régi zongorák becserélése, javítás és hangolás

jótállás mellett jutányos áron.

Árjegyzékek ingyen és bérmentesen.

(279) **TRISKA FERENCZ,** (13—*)
Kolozsvárt, Mátyáskirályutca, a táviratváltással szemben.

Olcsó fa.

Pár ezer öl tűzifa áll alólírotnál a t. cz. közönség rendelkezésére:

- 1) gyertyánfa öle 9 ft 30 kr., házhoz szállítva 10 ft — kr.
- 2) fiatal cserfa öle 9 ft — kr., házhoz szállítva 9 ft 60 kr.
- 3) hasáb tölgyfa 8 ft 50 kr., házhoz szállítva 9 ft — kr.

Továbbá:

van egypárezer darab egy és félölös hosszúságú készen kifaragott egésséges tölgyfa, használhatók:

szálfának, oszlopoknak, hidláknak, vízmartokhoz czöveknek és hidak készítéséhez. (2—3)

Fennebb megjelölt tűzi és kifaragott fák megrendelhetők alólírotnál főtér 2. szám alatt a zálogház épületében és a gróf Nemes-féle kertben, a hol is a fák minőségéről és mennyiségéről meggyőződhet.

Van végül a szit-lászlói erdőben (az út jó) több ezer szekér forgács és ága szekér számra eladó, ez iránt is alólírotnál értekezhetni.

BARTHA LAJOS, szab. ügynök.

Ermekek kitüntetve.

Nem kell többé csizma-fenyőmáz!!

Ausztria-Magyarországra nézve cs. kir. kiv. szabadalmazott

egyetemes salon-tükör-zsirmáz, úri és hölgyeczipők, valamint lószerszámok számára.

Alólírotnak sikerült végre egy csizma-máz feltalálnia, a mely által a csizma-fényesítés merőben feleslegessé válik. Csak esettel kell a csizmát benátozni, s néhány percz múlva mélyfekete fényt kap. A bőr legkevésbé sem szenved a láta, sőt épen lágy, sima és vízhatlan lesz. 1, 2 és 3 fros palackokkal szolgál

Gronár János utódai

bizományi, szállítási és ügynökkéi üzlete

Bécs, Kohlmarkt 5 sz. a Daum kávéházzal szemben, az udvaron balra.

A bőr tartására és lágyítására legjobb

csizmafenőcs a világon az

oroszbőr-olaj.

Ezen olaj a legjobb szer gyanánt ismeretes a csizma- és lószerszám lágyan és állandóan tartására; a hol csak használták, mindenütt valóságos sikerrel mutatott fel, mert rövid használat után a legavultabb bőr is lágygyá és vízhatlanná teszi. Nem kellene ezért ez orosz bőrolajnak egyetlen háztartásban, gazdaságban sat. hiányoznia, mert hiszen nagyon fontos minden ló- és lószerszám tulajdonosra nézve, hogy szíjajagjai lágyak és simák legyenek.

Egy üveg ára 60 kr. és 1 ft.

Vidéki megrendelések postai utánvét mellett azonnal teljesítetnek.

Nagyban vásárlásnál ármérséklés.

Ugyanott kaphatók:

A telekkönyvi beadványok helyes szerkesztése.

Gyakorlati kézikönyv birtokosok, körjegyzők, ügykötők, telekkönyvi hivatalnokok, tőkepénzesek és mindenki számára, ki a telekkönyvek által érdekelve lehet,

kérvény- és okmánymintákkal.

Irta P. Podhajeczky Robert. Ára 1 forint.

Postán bérmentes megküldéssel 1 ft 10 kr.

Előadások az elemi élettan köréből.

Irta Huxley Th. H.

Az eredetinek harmadik kiadása után fordítva.
Cimképpel és 86 fametszeti ábrával. Ára 3 ft 60 kr.

SENSATION

machen nachstehende probate Erfindungen.

Kein Zimmerputzer mehr.

Die ausgetrocknete Zimmerboden-Glanz-pasta (mit Seife), welche dem Boden den schönsten Glanz verleiht und an Haltbarkeit alle übrigen übertrifft, ist der Schmutz, genügt für ein Zimmer, 30 ft. Diese Seife macht den Zimmerputzer ganz entbehrlich, da die Behandlung eine sehr leichte ist.

1 Etüd Bodenwachs-Erste kostet 1 ft.

Amerikanisches Patent.

Gesunde, schöne, weisse Zähne kann man erhalten bei Gebrauch der unermüdbaren neuen elektrischen Zahnpulver-Pastillen (für Mundbäder unentbehrlich), 1 Etüd 50 kr.

1 Gulden 50 kr. ein Dampf-Apparat

zur Desinfection der schädlichen Luft.

Unentbehrlich für Spitäler, Schulen, Aemter,

Werkstätten, Wohnzimmer, sowie auch Salons.

Diese Maschine ist von Goldbronce sehr niedlich ausgeführt,

so daß sie als Stippengegend betrachtet werden kann. 1

Etüd kostet 1 ft. Eine Flasche Desinfections-Parium

40 kr. (Genügend für fünfzig Mal).

Zum Schutze der Person

und zur Sicherheit des Eigentums

ist unentbehrlich notwendig, eine gute Vertheidigungswaffe

zu besitzen: dies sind die neuen elektrischen Zuckerschuss-

Revolver mit Sicherheits-Sperre, doppelter Bewegung

und gegengelenkigen, schlagig, so daß man in einer Minute

sechs sichere Schüsse abgeben kann; es ist doch noch

plus ultra von Waffen.

1 Etüd 3 Wundwunden 12. 100 Patronen 8. 9.—

1. 9. 12. 15. 17. 19. 21. 23. 25. 27. 29. 31. 33. 35. 37. 39. 41. 43. 45. 47. 49. 51. 53. 55. 57. 59. 61. 63. 65. 67. 69. 71. 73. 75. 77. 79. 81. 83. 85. 87. 89. 91. 93. 95. 97. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Taschen-Pistolen, fein bemalt, 1 Etüd ein-

länge 1 ft. 120, doppelkammer 1. 40.

Lebensretter (oder Todeshelfer genannt).

Dieses von Eisen gearbeitete Instrument ist zur Selbst-

vertheidigung bei Angriffen als die beste Waffe zu em-

pfehlen, da man durch die Form derselben eine große Ge-

walt ausüben kann, und ist die Waffe bereit, die sie

Gebrannte hat sich in der Folge tragen kann. 1 Etüd

kostet 50 kr.

Electro-galvanische Ringe.

eine höchst wichtige, für jeden Menschen wohl-

thätige Erfindung.

Von den höchsten medizinischen Capacitäten ist es

festgestellt, daß der Galvanismus vorzüglich gegen unten

benannte Krankheiten wirkt. Nach Angabe eines berühmten

Basiser dieses wurden Ringeringe in jeder Größe aus

Metall angefertigt mit der Anlage eines electro-magne-

tischen Apparates, welcher die unfehlbare Wirkung hat, zu

verhüten und zu heilen alle Gicht, Rheuma- und Nerven-

leiden, Störungen, Kopfweh etc. Ein solcher glatter Ring

folgt bloß 30 ft. und wird augenblicklich Jedermann zu

tragen empfohlen.

Luftpöster.

zu empfehlen allen Reisenden, so auch für Pomeranzen-

leiden, und sind diese durch ihre Glasfäden, welche nur

durch Luft erzeugt werden kann, als Gift- und Schad-

pöster in der Gasse unentbehrlich. Ein großer Vorrath

ist es, daß man diese Pöster in kleinen Räumen unter-

bringen kann, wenn man die Luft herabläßt. 1 Etüd

8. 3. 5. 7. 9. 11. 13. 15. 17. 19. 21. 23. 25. 27. 29. 31. 33. 35. 37. 39. 41. 43. 45. 47. 49. 51. 53. 55. 57. 59. 61. 63. 65. 67. 69. 71. 73. 75. 77. 79. 81. 83. 85. 87. 89. 91. 93. 95. 97. 99. 100.

Ein Sieg der Wissenschaft.

Das neue Aethon-Präservativ, welches bei

Gebrauch jeden überflüssigen Aethon, von was

immer herdringt, beseitigt und mit einem angenehmen

wohlriechenden Aroma vermischt, ist allein in der geis-

tlichen Niederlage zu haben. Für Männer sehr zu em-

pfehlen. 1 große Flasche kostet 1 ft. 100 ft.

Eine Wohlthat.

wurde ein Leben lang ausgeübt durch die Verbesserung

der neu verbesserten Saugknoten-Plätze; man kann jetzt

leicht durch jede Wunde entziehen (wie gewöhnlich). Das

Kind kann liegen, aufrecht oder selbst im Schlafe die

Nahrung erhalten, und zwar in derselben Weise, als wenn

es von Mutterbrust ernährt würde, nämlich ohne jede

Anstrengung. Für Mütter können von dieser Erfin-

dung Nutzen gezogen werden, und überhaupt beim Schreiben

jeder andere Nutzen entbehren. Herr Gilbert

Hocher verleiht noch bedeutend diese Feder, und erhält

für dieses geübte Etüd 60 ft. 100 ft. 100 ft. 100 ft. 100 ft.

Neueste chirurgische Erfindung.

Englische Selbst-Klystier mit Aufpumpe,

bei Kindern und Erwachsenen anzuwenden; selbst ge-

schwächte, trante Personen können ohne Anstrengung an

sich selbst das Experiment vollziehen, und nimmt dieses

Klystier je nach Bedarf die kleinste oder größte Menge

aus. Dieses Instrument sollte gewiss in jedem Hause

sein. 1 Etüd 3 ft.

Ein interessanter Federhalter.

Als Es. Maj. Kaiser Napoleon III. das Werk Ju-

lius César schrieb, gab er den Auftrag, man möge ihm

durch einen der geschicktesten Mechaniker einen Federhalter

nach eigener Angabe machen lassen, damit das kleine

Einbanden erhaltet werde, und überhaupt beim Schreiben

jeder andere Nutzen entbehren. Herr Gilbert

Hocher verleiht noch bedeutend diese Feder, und erhält

für dieses geübte Etüd 60 ft. 100 ft. 100 ft. 100 ft. 100 ft.

Neueste chirurgische Erfindung.

Englische Selbst-Klystier mit Aufpumpe,

bei Kindern und Erwachsenen anzuwenden; selbst ge-

schwächte, trante Personen können ohne Anstrengung an

sich selbst das Experiment vollziehen, und nimmt dieses

Klystier je nach Bedarf die kleinste oder größte Menge

aus. Dieses Instrument sollte gewiss in jedem Hause

sein. 1 Etüd 3 ft.

Ein interessanter Federhalter.

Als Es. Maj. Kaiser Napoleon III. das Werk Ju-

lius César schrieb, gab er den Auftrag, man möge ihm

durch einen der geschicktesten Mechaniker einen Federhalter

nach eigener Angabe machen lassen, damit das kleine

Einbanden erhaltet werde, und überhaupt beim Schreiben

jeder andere Nutzen entbehren. Herr Gilbert